

nemlig Paaklædningsspørgsmaalet i Anledning af Rigsdagens Aabning. Det er en Sag, som er, altid har været og altid vil være Ministeriet ganske uvedkommende.

Dernæst har det ærede Medlem i sit Forslag til en Dagsorden optaget en Betragtning om Københavns Befæstning m. v. Det ærede Medlem er selv Medlem af Forsvarskommissionen, og det ærede Medlem og hans Parti have selv saa højtidelig som nogen erklæret, at dette Spørgsmaal skulde behandles i en Kommission, og Kommissionen blev vedtagen her med Enstemmighed fra alle Sider. Det er Kommissionens Opgave at tage dette Spørgsmaal under Overvejelse, og det er Kommissionens Opgave at fremkomme med Betænkning om Sagen. Desuagtet vil det ærede Medlem som Ordfører for sit Parti nu ved en Dagsorden, som kastes ind her i Debatten, og som ingen af os har kendt før i dette Øjeblik, have dette Spørgsmaal draget frem til Afstemning. Nej, mine Herrer, jeg tror ikke, det vil være en heldig Maade til at forberede Spørgsmaalets Løsning.

Af disse Grunde mener jeg, at det er bedst at stemme mod dette Forslag til en Dagsorden og atter vende tilbage til det, der foreligger, nemlig Forslag til Beslutning af Folketinget i Anledning af Trontalen.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Anders Nielsen): Jeg begærede Ordet i samme Øjeblik, som den højtærede Konseilspræsident forlangte det, og jeg begærede det for at sige, at da Vedtagelsen af dette Forslag til Paastand om Overgang til Dagsordenen medfører, at vi afskære Folketinget fra at yde Ministeriet den Tilslutning, som jeg, sammen med adskillige andre Medlemmer, har stillet Forslag om, altsaa med andre Ord: da Forslaget gaar ud paa at hindre Folketinget i at svare paa Trontalen, ligger der alene deri, afset fra Forslagets Indhold, at jeg paa det indstændigste maa fraraade Tinget at vedtage denne Paastand om Overgang til Dagsordenen. At den Omstændighed, at den højtærede Konseilspræsident ikke kan tage imod dette Forslag, saaledes som vi have hørt, yderligere bestyrker mig i at anmode det høje Ting om at stemme mod dette Forslag af det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), er en Selvfølge.

Zahle: Jeg kan meget vel forstaa den Tankegang, at man kan ønske, at den

konstitutionelle Monarks Person skal staa saa meget som muligt i Baggrunden af vort Forfatningsliv, og at man ud fra denne Tankegang kan komme til det Resultat, at man stiller Forslag til en Dagsorden som den, der er motiveret af det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen). Det reelle Indhold af den Dagsorden, det ærede Medlem har stillet Forslag om, har jeg heller intet at indvende imod. Det er ganske overensstemmende med, hvad der noget mere udførligt i Realiteten er udviklet i et Ændringsforslag, der er stillet af det Parti, hvortil jeg hører. Men jeg tror ikke, at den Tankegang er rigtig, at man i et parlamentarisk Land ikke skal svare paa en Trontale af Frygt for, at den konstitutionelle Monarks Person derved skulde træde for stærkt frem. Jeg tror tværtimod, at det Virkemiddel i et parlamentarisk Forfatningsliv, som en Trontale og Svaret derpaa fra Parlamentets Side er, er et overordentlig nyttigt Virkemiddel og et Virkemiddel, som er egnet til at styrke mere Parlamentet end Tronen. Det er et Middelt til at klare den politiske Situation.

Naar en Regering ønsker ved Trontalens Form at udtale sit Program til Folkerepræsentationen, er det kun naturligt, at Folkerepræsentationen svarer med at udtale sin politiske Anskuelse. Dertil kommer, at her i Danmark er hidtil Trontalens Form bleven brugt med stort Maadehold. Hvis jeg ikke husker fejl — jeg har ikke udtrykkelig undersøgt det for dette Tilfælde —, har Kong Christian den Niende i sin lange Regeringstid kun fire Gange personlig holdt Trontale i det danske Folketing. At Kong Frederik den Ottende har fulgt sit Ministeriums Anmodning om at aabne den første Rigsdagssamling efter Tronskiftet med en Trontale, er kun saa meget mere naturligt, som denne Rigsdag samles, efter at der er foretaget almindelige Valg til dette høje Ting og almindelige Valg til den ene Halvdel af det andet høje Ting. Det er da et Tidspunkt, hvor det er naturligt, at Regeringen fremsætter sit Program. Men det er lige saa naturligt, at den nyvalgte Folkerepræsentation udtaler sin Anskuelse om, hvorledes vore politiske Forhold skulde ledes. Derfor mener jeg, at man ikke bør afvise denne Forhandling med en Dagsorden. Jeg mener naturligvis, at man heller ikke bør give et intetsigende Svar, men derimod, at man fra dette høje Tings Side bør give et Svar, som er et virkeligt Udtryk for Anskuelser, som ere raadende hos den største Part af